

www.e-rara.ch

**Io. Alberti Fabricii, SS. theologiae d. et prof. publ., Bibliotheca Graeca,
sive, Notitia scriptorum veterum Graecorum**

Fabricius, Johann Albert

Hamburgi, 1708-1728

Zentralbibliothek Zürich

Shelf Mark: RRf 130 | G

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-29351>

Caput IX.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

Tzetza fratris ἐξήγησις in Lycophro-
nem. I. b.

Xenocrates 88. a. 165. a. Philosophi

Xenocratis σῶφρον & statua. 151.

Xenophanes 67. a. 167. a.

Zeno Stoicus 74. a. 240. a. 246.
247. b.

Zoroaster 108. b.

CAPUT IX.

De ÆSOPO & aliis fabularum scriptoribus.

Æsopi etas. 1. Vita à Max. Planude scripta indigna fide & plena fabulis atque anachronismis. 2. Plures Æsopi. 3. Æsopi Phrygis libri de iis quæ ipsi apud Delphos acciderunt. 4. Fabule num ab ipso scriptæ, ambiguntur. 5. Variæ fabularum collectiones Græcæ deperditæ. 6. De fabularum scriptoribus Græcis qui exstant. 7. De Gabria sive Babria. 8. De ejus fragmentis & Metaphrasi sive Epitome Ignatii Diaconi. 9. De fabulis Aphebonii. 10. Collectio fabularum Æsopiarum à Neveleto edita. 11. Collectio Maximi Planudæ. 12. Latini veteres fabularum scriptores. 13. Locmannus Arabs neutiquam idem cum Æsopo. 14. Recentiores fabularum interpretes & scriptores qui latine illas ediderunt. 15. Versiones fabularum Æsopi Hebraica, Græcobarbara & in varias linguas vernaculas. 16.

I.

ÆSOPUS è Cotieo Phrygiæ, æqualis Solonis, Periandri, Chilonis & aliorum sapientum, floruit circa Olympiadem LII. * cujus annus primus incidit in 572. ante Christum. Postquam Demarcho Atheniensi & postea Xantho Samio denique cum Rhodope Threissa Jadmoni itidem Samio ** serviisset, ab hoc libertati redditus est, quam pridem meruerat ob ingenium liberale ac peramœnum. Cræso Regi charum fuisse Svidas *** auctor est, missumque ab eodem Delphos **** & Corinthum ad Periandrum tradit Plutarchus. Sed Soficrate apud Laërtium ***** teste, Periander obiit Olympiade XLVIII.

* Laërtius in Chilone Lib. I. sect. 72. è Soficrate.

** Hinc Samius quibusdam dicitur Æsopus. Confer Julianum Orat. VII. p. 207.

*** Svidas de Æsopo: διέτριψε τῷ Κροίσῳ φιλεῖμεν &. Idem & in μάλλον ὁ Φρύξ. Plutarchus in Solone p. 94. Ab Idmone libertati redditum testatur Heraclides in politia Sani-
miorum.

**** Plutarch. in convivio VII. sapientum p. 151. ἐτύγχανε δ' ἀπὸ Κροίσου νεωστὶ πρὸς
τὸν Περικλῆδον ἄμα καὶ πρὸς τὸν θεὸν εἰς Δέλφους ἐπεσταλμένῳ.

***** Laërt. Lib. I. Sect. 35. de Periandro: Σωσιπράτης δὲ Φῶσι πρότερον Κροίσου τελευ-
τήσας αὐτὸν ἔτεσι τετρακοντα, καὶ ἐνὶ πρὸ τῆς τεσσαρακοστῆς Ολυμπιάδῃ,
XL. Annis ante finem regni Cræsi, & ante Olympiadem XLIX. anno uno.

XLVIII., annis XL. ante Cræsi calamitatem, & Cræsus cum quatuordecim annos regnasset, à Cyro victus est Olympiade LVIII. Æsopi mors refertur ab Eusebio & Svida ad Olymp. LIV. Atque Olymp. LV. I. Pisistratus primo tyrannidem occupavit Athenis, quo facto fabulam de ranis regem petentibus ab Æsopo relatum testatur Phædrus Lib. I. fab. 2.

II. Equidem Maximus Planudes refert inter alia Æsopum laudantem dictum Euripidis in mulieres, qui natus fuit Olymp. LXXV. anno primo. Sed à multis eruditis jam animadversum fuit illam vitam fide prorsus indignam & pluribus Anachronismis atque absurdis commentis refertam esse. Ita Franciscus Vavassor Lib. de ludicra dictione p. 19. seq. & Libro de epigrammate p. 192. Petrus Baylius in Lexico Historico Critico ubi de Æsopo erudite differit, p. 1172. seq. editionis secundæ, Menagius ad Laërtium p. 27. David Clericus quæst. III. & Rich. Bentlejus in diss. Anglice edita de fabulis Æsopi p. 147. seq. qui & illa fabulis adscribunt, quod ab eodem Planude traditur fuisse

— — — — Macer turpi * gibbâque figurâ
Busonisque oculis, & naso rhinocerotis.

De Æsopo præterea videndus Gisbertus Cuperus libro & capite quarto observationum, M. Z. Boxhornius in oratione de sapientiâ Æsopi, & qui vitam ejus latine composuit Joachimus Camerarius. Gallicè Caspar Bachetus Meziriacus, Burgis Anno 1632. 16. & fabulator nostri temporis ingeniosissimus Johannes Fontanus.

III. Fuere itidem alii Æsopi in veterum monumentis memorati, de quibus Nobilissimus Vir Petrus Axenius ὁ μαναρίτης in limine notarum ad Phædrum.

1.] Mithridatis Regis anagnostes, qui ejus elogium & de Helena librum scripsit. Hefych. illustris & Svidas in Ἀισωπος tum idem Svidas in Πάν.

2.] Claudius Æsopus pater, tragædiarum histrio excellens, qui arte sua magnas opes coacervavit. Vide ad Plin. X. 51. XXXV. 12. Salmasium ad Tertul. de pallio p. 427. seq. Lindebrogium ad Terentium p. 588. & Octavii Ferrarii electa p. 128. Servum ejus Licinium memorat Cicero ad Q. fratrem Lib. I. Epist. 2. Idem Cicero Æsopo huic perinde ut Roscio histioni Comico præstantissimo operam dedit ut ab iis actionem disceret. Confer Plutarch. in Cic. p. 863. Mentio hujus Æsopi etiam apud Symmachum X. 2. Epist. Macrobius &c.

3.] Claudius Æsopus superioris filius, luxuriosissimus. Horat. 2. ferm. 3. Valerius Max. IX. 1. extern. 2. Plin. IX. 35. &c. Confer Baylii Lex. p. 1177. seq. atque iterum Tertullianum cap. V. de pallio.

4.] Æsopus

* Frid. Nomius Satira XIII. p. 164.

- 4.) Æsopus Demosthenis libertus. Macrobi. Lib. I. c. XI. Saturnal.
- 5.) T. Curtilius Æsopus in Vet. inscript. apud Gruterum p. 868. 8.
- 6.) L. Herennius Æsopus apud eundem p. 913. 13.
- 7.) Q. Lælius Æsopus. id. p. 347. 4.
- 8.) Æsopus Cæsaris Aug. dispensator Apfyrtianus, apud Reines. in-
script. IX. 79.

9.) Æsopus scriptor Historiæ Alexandri M. de quo infra, Libro VI.

IV. Cæterum priscum illum Æsopum de quo in præsentī agimus Phrygem Svidas refert scripsisse *Libros II, de iis quæ ipsi apud Delphos acciderunt*, τὰ ἐν Δελφοῖς αὐτῷ συμβάντα, ἐν βιβλίῳ β'. quod Scaliger repetit in ἀναγρα-
φῇ Olympiadum ad Olymp. XL. sed in notis ad Eusebium hoc absurdum
essenotat, quia Æsopus à Delphis interfectus sit Olymp. LIV. Ne vero sit
opus comminisci Æsopum revixisse, * aut bis fuisse apud Delphos, & de
priori suo accessu scripsisse, atque in opere illo Sacerdotes Delphicos of-
fendisse, atque ita ad eos reversum perisse: Svidas ipse parum tribuit fa-
mæ de libris illis ab Æsopo ipso compositis: *Μᾶλλον δὲ τινὲς φασὶ τὸν Ἀἰσω-
πον ἀποκρίματα* (h. e. λόγους sive fabulas unde λόγοι & ἀποκρίματα conjun-
guntur apud eundem Svidam in λογοποιός.) *γεγραφεῖν μόνον. ἐν γὰρ Δελ-
φοῖς ἀδίκως ἀπολέσθαι ὑπ' αὐτῶν κατακημινώδεντα ἀπὸ τῶν Φαιδριάδων κα-
λαμμένων πετρῶν κατὰ τὴν Ὀλυμπιάδα.* Causam interfecti Æsopi ultio-
nemque ita refert Plutarchus de fera numinis vindicta p. 556. seq. *Δέγεται
Ἀἰσωπον ἐν ταῦτα ἔλθειν &c. Æsopum buc (Delphos) advenisse ferunt allato à Cræ-
so auro, ut & magnifico sacrificio Apollinem veneretur, & Delphis viritim quater-
nas minas distribueret. Cum vero ei offensa quædam & discordia cum Delphicis esset
oborta, sacris quidem fuisse operatum, sed pecuniam Sardes remississe, ut qui homines
istos beneficio indignos judicaret. Delphos è composito sacrilegii insinulatum (phia-
lam nempe auream ejus supellectili permixtam deprehenderant, ut au-
ctor est Heraclides in Politia Magnetum) eum interfecisse præcipitatum è saxo
quod ὕαμπειαν nominant. Ex eo Deum iras in ipsos exercuisse, ** & cum solo ste-
rilitatem, cum Hominibus omnis generis tetros morbos intulisse, ita ut Delphi singulis
Græcorum conventibus edixerint, se paratos esse si quis Æsopi gratia pœnas ab ipsis exi-
gere vellet. Tertia demum ætate venisse Idmonem Samium (sive Jadmonem He-
rodot.*

* Ptolemæus Hephest. apud Photium p. 252. edit. Hoeschelii: *ὡς Ἀἰσωπὸς ἀναγερθεὶς
ὑπὸ Δελφῶν ἀνεβίωσε καὶ συνεμάχησε τοῖς Ἕλλησι περὶ Θερμοπύλην.* Zeno-
bius I. proverb. 47. Svidas in Ἀἰσωπὸς & ἀναβιώσας. Scholiastes Aristoph. p. 357.
ad Vesp. & p. 387. ad Aves.

** Vindicatæ ab Apolline Æsopi cædis meminit etiam Libanius in Apologia Socratis T. I.
p. 687.

rodot. 2. 134.) qui genere Æsopum nequaquam attingeret, sed prognatus ab iis esset qui Æsopum Sami emisissent. Huic pro delicto satisfacisse Delphos, atque ita malis eos liberatos fuisse. Ferunt ex hac re tractum, ut supplicium sacrilegorum ab Hyampeia in Naupliam petram transferretur. Etiam à Delphis *στήλην* five statuam erectam interfecto injustè Æsopo tradit Maximus Planudes. * Similiter statuam ingentem Æsopo Athenis positam memorat Phædrus ** in epilogo libri 2. quam à Lyfippo statuario factam colligitur ex epigrammate Græco Agathix. Prætereo quod incerta fide idem Planudes refert Lycerum Regem Babylonis tanti æstimasse Æsopi ingenium, ut statuam auream ei consecraret, quem suspexerat tanquam *κίονα τῆς αὐτοῦ βασιλείας*, & quod teste Tatiano adversus Græcos p. 55. non tantum fabulæ sempiternam Æsopo memoriam pepererunt, sed & Aristodemi plasticæ eum clariorem reddidit, & quod Philostratus denique Lib. I. imaginum c. 4. describit Æsopum cum oculis in terram defixis in medio choro vulpium aliorumque animalium imitantium humanum habitum atque incessum.

V. FABULIS Æsopi quidem jam pridem nihil fuit celebrius, quas ob singularem venustatem Aufonio Epist. 17. celebratam creditus fuit five à Mercurio votis obtinuisse, ut legas apud Philostratum V. 5. de vita Apollonii, five jussu Apollinis in medium protulisse, ut est apud Avienum qui in præfat. fabularum Æsopus, inquit, *responsō Delphici Apollinis monitus ridicula ausus est, ut legenda firmaret.* Ridicula vocat, quæ Aristophanes in avibus & vespis fabulas memorans vocat *αἰσώπια γελοῖα*, unde Clariss. Bentleyus recte reprehendit Scholiasten Aristophanis qui p. 33. ad

G g g

Velpas

* In vitâ Æsopi extremâ: *ὡς στωεῖδότες αὐτοῖς ἀδίκως Φονευθέντι Αἰσώπῳ καὶ στήλην ἀνέστησαν.*

** Verba Phædri hæc sunt:

*Æsopo ingentem statuam posuere Attici,
Serbumque collocarunt æternâ in basi,
Patere honoris scirent ut cunctis viam,
Nec generi tribui, sed virtuti gloriam.*

Ingentem statuam, accipio splendidam, illustrem, neque necesse arbitror cum clarissimo Gudio rescribere *Æsopi ingenio*. Agathix Epigramma in Æsopum extat Libro IV. Anthologiæ tit. 33. in Philosphos, & ex Grotii versione sic se habet:

*Fictorum Lysippe decus Sicyonie, laudo
Æsopi Samii quod senis effigiem
Antelocas septem Græcis sapientibus; horum
Nam dictis vis est plurima, suada deest.
Ille docet verum blanda sub imagine falsi,
Sed docet & monstrat seria cuncta joco;
Aspra jubent alios; Samii me fabula mulcet,
Utile sub dulci quæ clepit illecebra.*

Vespas putabat ab Aristophane respici gestus ridiculos Æsopi Tragici histriionis Αἰσώπος Τραγωδίας ἐγένετο ὑποκριτῆς γελοιώδης. Verum histrio ille Romæ clarus non uno post Aristophanem sæculo, respici à Comico neutiquam potuit, & clarè Hesychius: Αἰσώπης γελοῖα, ἔως ἔλεγον τὰς Αἰσώπης μύθους. Æsopi logi vocantur Senecæ consolat. Polyb. c. 27. unde Æsopus λογοποιός* apud Eustathium, Theonem, Laërtium, Herodotum, & alios. Non primum sed præcipuum fuisse fabularum auctorem sive ut Macrobiū verbo utar fabulonem, notavit præter Quintilianum ** V. II. idem Theo in progymnasmatibus, cuius locum insignem produxi supra c. 8. §. 18. Fabulas scripto consignasse hunc ut Julianus Imp. Orat. 7. τῶν μύθων ὁμηρον; diserte affirmat Aphthonius. Νικᾷ δὲ μᾶλλον Αἰσώπειος λέγεσθαι (ὁ μύθος) τῷ τὸν Αἰσώπον ἀρεῖα πάντων συγγράψαι τὰς μύθους. Confer Svidam in loco ante allato & Eustathium ad Iliad. α. p. 22. cui Æsopus vocatur μυθογράφος quemadmodum etiam Tzetze IX. hist. 260. & VII. hist. 105. Videtur etiam scriptas fabulas innuere Plutarchus contra Stoicos p. 1067. & convitium Aristophaneum in Avibus p. 387. εἰ δ' Αἰσώπου πεπατήκας, nisi hæc verba Apostolio etiam laudata VIII. 85. proverb. sic malis interpretari: *nec de tristis illa Æsopi fabula inaudivisti*. Apud Galenum XI. de simplic. medicam. T. 2. p. 149. excusum invenio, εἰ δ' Αἰσώπου μεμάθηκας. Omitto verba Planudæ in Æsopi vita: καὶ μετὰ τῆς τοῦ εἰκείνου συγγραφᾶς μύθους τὰς μέχει καὶ νῦν φερομένης πρὸς τῷ βασιλεῖ (Κροίσῳ) κατέλιπε. Occasionem componendarum fabularum his verbis refert Phædrus in præmio libri tertii:

--- Ser ---

* At λογογράφος plerumque denotat scriptorem prosarium, quales sunt tum alii, tum qui Historias scribunt. Itaque apud Plutarchum V. 2. sympol. τῶν λογογράφων καὶ ποιητῶν ἕθνος minus bene reddit eruditus interpres: *Fabularum scriptores & poetarum gentem* p. 674. Neque rem acu tetigit Amiotus, qui de Oratoribus hunc locum intellexit. Licet enim illi quoque dicuntur λογογράφοι, tamen alios etiam qui pedestri sermone utuntur illo vocabulo denotari constat.

** Quintiliani verba sunt: *Ille quodque fabula quæ etiam si originem non ab Æsopo acceperunt, nam videtur earum primus auctor Hesiodus, nomine tamen Æsopi maxime celebrantur.* Hunc locum ita intellexit scriptor libelli Anglico editi sub titulo: *a view of the dissertation upon the Epistles of Phalaris* Lond. 1698. 8. ac si Quintilianus existimasset fabularum quæ ipsius ætate sub Æsopi nomine ferebantur, verum auctorem esse non Æsopum sed Hesiodum. At enim epitheton *primi* auctoris non respicit fabulas Æsopias quæ unum tantum possunt habere auctorem, sed fabulas universæ, neque aliud docet Quintilianus, ut Theo quoque, quam Hesiodo ante Æsopum idem scribendi genus placuisse: in Hesiodi enim poematis etiam fabula occurrit de accipitre & lusciniâ. Vide quæ supra c. VIII. 18. Sic Augustinus lib. 2. c. 3. adversus Academicos fabulam fingens de Philocalia & Philosophia, *quam totam, inquit, nam subito Æsopus factus sum, Licentius carmine sævius indicabit, poeta est enim præne perfectus.*

— — — *Servitus obnoxia* (i. e. *Æsopus servus*)

*Quia quæ volebat non audebat dicere,
Affectus proprios in fabellas transtulit,
Calumniamque fidei eludit joci.*

Incertum tamen est utrum veteres qui *Æsopias* fabulas memorant* *Aristophanes*, *Plato* & *Aristoteles* usi sint *Æsopi* ipsius scripto, aut potius eas retulerint quales vel ore traditas vel ab alio collectas acceperunt, ut *Socrates* in *Platonis Phædone* ait se *Æsopi* fabulas versibus complexum quas memoria repetere potuit. Monitum enim somnio ut *Musicæ* operam daret, scripsisse pæana, deinde εἰς προχείρους inquit εἶχον καὶ ἐπιστάμην μύθους τῶν Αἰσώπων, τῶν ἐπ' οἷσα οἷς πρώτοις ἐνέτυχον. Tum in initio operis quod refert *Laërt.* II. 42. *Socrates* *Æsopum* dicentem inducit, non scribentem:

Αἰσώπος ποτ' ἔλεξε Κορίνθιον ἄστυ νέμεισι

Μὴ κρίνειν ἀρετὴν λαοδίκῳ σοφίῃ.

VI. Fabulas *Æsopi* à *Socrate* versibus expressas memorat præterea *Svidas* in *Σωκράτης*, *Plutarchus* de audiendis poetis, & *Avienus* in præfat. fabular. *Diagoras* quoque *Melius* qui *Olymp.* XCI. *Athenis* exulavit, fabularum *Æsopiarum* collectionem edidisse videtur, nam ejus *Φρυγίης λόγους* *Tatianus* memorat, certe constat λόγους *Φρυγίης* dici ut *Φρύγιον ἀνιγγμα* apud *Maximum Tyrium* *Diff.* XXXIII. ab *Æsopo Phryge*, ut *Sybariticos* ** à *Thuro Sybarita*, cujus meminit *Theon*

G g g 2

& Li-

* *Aristophanes* in *Vesp.* & *pace.* *Plato* *Alcibiade* 1. *Aristoteles* 2. 20. *Rhetor.* *Dio Chrysostomus* *Orat.* XXXII. ad *Alexandrinus* p. 380. ἔχω ἡ καὶ ἄλλον εἰπεῖν λόγον ἀντρώπου Φρυγὸς ἀκέστας, Αἰσώπῃς συγγενῆς &c. adde XII. p. 195. XXXIII. p. 398. LXXII. p. 631. *Lucianum* *Hermotimo* T. 1. p. 567.

** *Aristoph.* *Vespis* p. 357. Αἰσωπικὸν γέλοισιν ἢ Συβαριτικόν. *Hesychius* in *Συβαριτικοὶ λόγοι*. Exemplum est apud *Aristoph.* *ibid.* p. 362. quod è versione *Grotii* adscribam;

Sybarita quidam præcepit de curru datus

Grave vulnus & quidem ipso in capite acceperat

Ignarus quippe frena regere quadrupedum,

Quem sic amicus adstans cepit alloqui:

Quam quisque callet artem in ea se exerceat.

Meminit & *Aphthonius*: καλεῖται δὲ Συβαριτικὸς ὁ μῦθος, καὶ Κίλιξ (à *Conno Cilice*) καὶ *Κυπριος*, πρὸς τῶν εὐρόντας μεταθεῖς τὰ ὀνόματα. Fabulam de *Mida Phrygiō* λόγον vocat *Nazianzenus* *Orat.* XX. pag. 331. *Hermogenes* *Priseciano* interprete: Nominantur autem ab inventoribus fabularum alie *Æsopie*, alie *Cyprie*, alie *Libyæ*, alie *Sybaritice*, omnes autem communiter *Æsopie* dicuntur, quoniam in conventibus frequenter solebat *Æsopus* fabulis uti. *Theo* *progymnasm.* καλῶνται δὲ Αἰσώπειοι [μῦθοι] καὶ Λιβυσικοὶ (*Dio Chrysost.* IV. de regno p. 71. & *diff.* V. p. 82.) ἢ Συβαριτικοὶ τε καὶ Φρύγιοι

& *Libycos* * à Cybisso qui ex Libya oriundus fuit, *Jonicos* à Sotade qui Jonice scripsit teste Svida in Σαῦαδης. Neque obstat quod Hesychius illustris & Svidas, quibus illud Diagoræ scriptum dicuntur ἀποπυργίζοντες λόγοι, ** notant in illo parum reverenter tractatos esse Deos, nam hoc in fabulis etiam fieri potuit, ut Bernhardi Ochini apologi redarguunt superstitiones Ecclesiæ Romanæ. Inter *Demetrii Phalerei* scripta à Laërtio V. 81. Αἰσωπέων ἀ, atq; iterum 80. referuntur λόγων Αἰσωπέων συναγωγαί quod interpret latinus, etiam in edit. Wetsteniana male reddit orationum *Æsopiarum collectiones*, cum per λόγους fabulas indicari ex jam dictis clarissimum sit, unde λογοποιήσαντες apud Hesych. πλασάμενοι λόγους ψευδεῖς. Confer Svidam in λογοποιῶν & Varinum in λόγῳ, ubi ex Eustathio (quem non nominat) ad Iliad. α. p. 22. docet λόγον veteribus fuisse qui postea μῦθος, contra μῦθον qui antea pro

γιοὶ καὶ Κιλικιοὶ καὶ Καρικοὶ, (horum exemplum in appendice Vaticana proverb. 61.) Αἰγύπτιοι καὶ Κύπριοι ἀπὸ Κυπρίας γυναικός. Scholiastes Aphthonii p. 4: οἱ μὲν Συβαρίται ἐκ μόνων λογικῶν ζῶων μύθους ἐξεύρον (hoc utcumque confirmatur exemplo quod ex Aristophane attuli) οἱ δὲ Κιλικεῖς καὶ Κύπριοι ἐμπορευόμενοι καὶ τόπους ἀγνώστους διερχόμενοι ἐνεπλάσαντο τὰς ἐξ ἀλόγων ζῶων μύθους, ὡς ἑωρακόντες ἐν τοῖς τοῖς ξένην μορφήν ἔχοντα ζῶα. Οὗ δὲ Αἰσωπῶν τὰς ἐξ ἀλόγων καὶ λογικῶν μύθους ἀνεπλάσατο πρὸς βιωφελῆ παραίνεσιν. Aliter Isidorus Hist. Lib. I. cap. 39. Fabulas primus inesse traditur Alcmaeon Crotoniensis: Appellatur *Æsopica* quia is apud Phrygiam in hac re pollebat. Sunt autem fabule aut *Æsopica* aut *Libyfica*. *Æsopica* sunt cum animalia muta inter se sermocinasse finguntur, vel quæ animam non habent, ut urbes, arbores, montes, petra, flumina. *Libyfica* autem dum hominum cum bestiis aut *Bestiarum* cum hominibus fingitur vocis esse commercium. Aliter denique Theo nullam ejusmodi differentiam agnoscens, cui assentit Vossius II. 15. 2. Instit. Or.

* Hesychius: Λιβυκοὶ λόγοι. Χαμαιλέων Φησὶ Λίβυν τὸν (ex Theone scribendum puto Κυβισσὸν τὸν Λίβον) εὐρεῖν τὰς λόγους τέχνας. Meminit eorundem etiam *Æschylas* Myrmidonibus apud Svidam in ταυτί. ὁ δ' ἔστι μύθων Λιβυτικῶν λόγῳ. Vide A. Schottum ad proverb. p. 543. Aristoteles 2. 20. Rhetor. ἐν μὲν παραβολῇ, ἐν δὲ λόγοις οἱ Αἰσωπικοὶ καὶ Λιβυκοί. Male clariss. Bullialdus in versione Theonis Smyrnæi p. 112. *Libyca oratio*, fabulam enim notari ipse agnoscit in notis: itaque reddendum erat *Libycus locus*. Confer veterem λόγον sive fabulam de leone Virginis nuptias petente apud Diodorum Sic. XIX. T. 2. p. 672. Etiam *Λυδίας λόγους* memorat Schol. Aphthonii.

** Quasi de turre precipitantes dicas. Hoc nomen videtur libro impositum ab iis qui Diagoram exofum reddere volebant. Nam si ab auctore ipso fuisset, opportunior scopo Tatiani, neque ab illo prætermisus. Cæterum re diligentius considerata fateor parum certam esse hanc de *Φρυγίοις* Diagoræ λόγοις conjecturam, neque me præterit, in alia abire Vossium de Hist. Gr. & clariss. Baylium in Lexico p. 1041. edit. secundæ. Inter *Democriti* quoque scripta *Φρύγιον λόγον* memorat Laërtius.

pro narratione vera accipiebatur, frequentatum post deinde pro ficta & fabulosa. Perinde ut latinis quoque *fabulam* vero sermone dictam multis exemplis docet Vossius in Etymologico. Fabulas scripserat etiam Myro Rhodia, ut Svidas auctor est. Forte & *Patacus*, qui Æsopi se animam nactum jactabat teste Plutarcho in Solone p. 81.

VII. Ab eo tempore *Babrius* quidam, ab aliis *Babrias* vel *Gabrias** nominatus, non invita ut ex fragmentis apparet Minerva scripsit Æsopios μύθους five μυθικά libris decem, ut Svidas, vel ut Avienus, *duobus*, & quidem versu Choliambo five Scazonte. Primus qui ejus meminit est Julianus Imperator Epist. 59. ad Dionys. τὸν μῦθον τὸν Γαβρίαν ἀκήκοας. Γαλήνῃ ἀνδρὸς εὐπρεπῆς ἐραστῆσα. τὰ δ' ἄλλα ἐκ τῆς βιβλίου μάνθανε. Ita se in Barocciano Codice reperisse Petavius testatur. Avienus in præfat. *quas* (fabulas) *Græcis jambis Gabrias repetens in duo volumina coartavit.* Babrium vocat Etymologici M. auctor in ὁμοφᾶς & in πεπωμένον, ubi hos elegantes ex eo versiculos profert:

Ἄ σοι πέπραται, ταῦτα τλήθι γενναίως

καὶ μὴ σοφίζῃς, τῶν χρεῶν γὰρ & Φεύξῃ.

Γαβρίας dicitur in Johannis Tzetze codicibus chil. VIII. v. 516. sed βαβρίας XIII. v. 258. ὥς περ βαβρίας γράφει ἐν μυθιάμβοις τοῖς χαλοῖς &c. Affert deinde ex illo versus quosdam scizontes qui duobus auctiores leguntur apud Natalem Comitem IX. 5. Mythologia. Fabula ipsa legitur in Prosaicis Græcis à Neveleto vulgatis fab. 245. Tzetzes idem XIII. vers. 494. τοῖς μύθοις τοῖς αἰσώπῃ τε καὶ εἰχνοῖς & βαβρίας λέων καθεύδων πλάττεται &c. mox adducit versum non scizontem sed Jambicum:

Οὐ μὲν προσμαί τὴν ἡορμὴν ἐκτρέπω.

qui versus inemendatus legitur fabula 2. inter eas quas sub Gabriæ nomine habemus. Svidas quam frequentissime Babrium laudat & plurimos ex eodem profert Choliambos: aliquos etiam hinc inde, Babria non laudato, quos ex argumento facile agnoscas illius esse. At verba apud eundem in παλαμναῖ, & ἐκ ἑδοξαν ἀνθρώποι εἶναι ἀλλὰ δαίμονες παλαμναῖοί τινες, non Babrii sunt sed Procopii Hist. arcana c. 12. ut doctissimo Neocoro probe animadversum. Ceterum non male Carolus Boylius in examine dissertationis Bentlejana de fabulis Æsopi p. 1245. suspicabatur versus binos quos ἐκ τῶν & αἰσώπῃ μύθων profert Scholiastes Thucydidis, Babrii nostri esse, sunt autem hi:

— — ἀλλ' ἄλλον ἀγρεύσαι θέλων

τρέχει τις ἄλλ' ἐκ κακῶ σάζων.

G g g 3

Sed

* Michaëlis Gabriæ Epistolas MSS. memorat Gesnerus in Bibl.

Sed & versus Hexametros laudato eodem Babria profert idem Svidas in *ἐταιρεία*, in quo nisi fefellit eum memoria, credibile est etiam versus Hexametros & Pentametros quos ex *μύθοις* vel *μυθικοῖς* producit in *ἀπειρή*, *ἀδεν*, *ἀκηδής*, *δίη* & *συφελός*, Babrii esse, ut forte diverso carminis genere interdumufus sit Babrius in fabulis exscribendis, quæ ejusdem Boylii conjectura est, licet Bentejus hanc Heroicam vel elegiacam Metaphrasin mavult tribuere Anonymo alicui Babrii antiquiori. Galenus etiam in protreptico T. I. p. 6. fabulam de athletis quos bestia in stadio facile vincunt proferens ait se adducere *μῦθον ὃν τῶν ἐκ ἀμύσεων ἀνδρῶν τις ἐν τείνῳ ἐπέσει διεσκεύασεν*. Potuit tamen hoc facere poeta aliquis in alio opere quam meras fabulas complexo.

VIII. Exstant hodie sub *Gabrie* nomine fabulæ LIV. ex quibus XLIII editæ sunt Græce & latine ab *Aldo Manutio*, cum Phurnuto, Palæphato & aliis Venet. 1505. fol. & à Frobenio Basileæ 1518. 8vo. Tubing. 1546. 8. *Γαβρίης Ἑλλήνος τετρασίχνα*, reliquas XI. è codicibus Palatinis addidit Heideib. 1610, 8vo. *Isaacus Nicolaus Neveletus*. Hæ singulæ Epimythion prosa subjunctum habent, nec Choliambis constant sed tetrasichis Jambis excepta quadragesimâ tertiâ quæ tredecim choliambis absolvitur & sola videtur esse Babrii ipsius. Reliquæ sunt ab *Ignatio Magistro* & *Diacono* cui in MStis codicibus tribuuntur teste Fabio Paulino Utinenfi: *Ἰγνατίου Διακόνου τετρασίχνα διὰ μὲν εἰς τὰς μύθους λισσωνικὰς μέλα φραστικά* sive ut Lambecius in codice Cæsareo reperit: *Βαβρίης ἐν ἐπιτομῇ μετὰ γραφὴν ὑπὸ Ἰγνατίου Μαγίστρου*. Vide ejus commentar. VII. de Bibl. Vindob. p. 137. & 254. Similem inscriptionem in Palatinis codicibus invenerat Neveletus & sub Ignatii nomine fabulæ eadem editæ sunt ad calcem Phædri à Ritterhusio & aliis illustrati Lugd. Bat. 1598. 8. apud Plantinum, tum à *Johanne Fidlerio* Reichenbacensi Varisco, qui post *Fabium Paulinum*, & Anonymum in edit. Plantiniana (quem *Josephum Scaligerum* Fidlerus, Daumius & alii vocant, licet Scriverius in editione poematum Scaligeri eum prætermisit) Jambis latinis vertit & Epimythia singulis Hexametris expressit, notulasque addidit. Cygneæ 1668. 12. cum Fidlerii versione additis Neveleti & uberioribus *Johannis Hennigii* Solqvella Marchici, Conrectoris Quedlimburgensis & postea Pastoris ad S. Ægidii A. 1694. denati animadversionibus recusæ sunt hæ fabulæ Quedlimburgi 1679. 12. parum emendate. De Ignatio præterea notabis quod hujus *Jambi in Adamum* Labbeo in Bibl. novâ MSS. p. 134. memorati exstant in variis Bibliothecis, & pars illorum edita est à clariss. *Grabio* Tom. 2. spicilegii Patrum p. 229. Occurrunt quoque in Actis Sanctorum 25. Febr. & 13. Mart. *Vitæ Tamsii & Nicephori, Patriarcharum CPolitanorum* ab Ignatio

Ignatio scripta, cum quibus vixit circa sæculi à Christo nato noni initia. Vide Martinum Hancium de scriptoribus Byz. p. 247. seq. Svidas testatur Grammaticum hunc ex Diacono & vasorum in Ecclesia CPolitana custode evectum esse ad dignitatem Metropolitæ Nicæni, & præterea scripsisse elegos funebres, Epistolas, Jambos in Thomam Antartem five τὰ κατὰ Θωμᾶν quorum nihil ad nos pervenit.

IX. Ut ad fabulas Æsopi revertar, earum nonnullas quoque selegit & prosa Græca eleganti breviter expressit adjunctis Epimythiis Rhetor notissimus *Aphthonius*, Antiochenis, Babriæ ut puto antiquior. Quadraginta fabulæ Aphthonii cum versione Jacobi Kimedontii filii primum editæ sunt apud Commelinum 1597. 8vo. ad calcem progymnasmatum quæ recusa etiam Lugd. Bat. 1623. 8. apud Abrahamum Commelinum. Cum eadem versione vulgavit Neveletus Anno 1610. in jam laudata fabularum collectione Anno 1660. repetita, & castigationes addidit. Prodierunt etiam minori forma Græce & latine una cum progymnasmatibus Paris. 1648. auctæ & recognitæ à patribus Societatis Jesu.

X. Exstat præterea duplex collectio profana fabularum Æsopiarum Græca, utraqve ordine Alphabetico digesta, quarum alteram fabularum CXXXVI. ex Bibliotheca Palatina primus edidit & latine vertit castigationibusque ac notis illustravit laudatus Neveletus. Monachorum mentio cum laude occurrit fabulâ 3. (five 152. si pridem vulgatas annumeres) & in Epimythio fab. 122. (271.) quæ Neveletus producit in notis p. 632. In fabula 181. Demades Rhetor Atheniensis fabulam narrans inducitur, qui diu post Æsopum vixit. Fabula 193. Momus alia reprehendere fingitur quàm Momus Æsopi apud Aristotelem III. 2. de partibus animalium & Lucianum in Nigrino atque Hermotino. Nonnulla quoque contraxit & verbotenus repetiit ex Babria auctor quisquis fuit, ita ut integros quoque scæzontes in hac collectione observarint Neveletus ac Bentlejus fab. 157. 173. 243. 261. 263. 293.

XI. Alteram collectionem fabularum CXLIX. cum vita Æsopi à *Maximo Planude* scripta Græcè & latine primus edidit Aldus Manutius Venet. 1505. fol. testatus se in illis vertendis multum elaborasse. *Nam*, inquit, *quæ ante tralata habebantur, infida admodum erant.* Prodierant Æsopi vita & fabulæ per *Rimitium* nescio quem latine versæ Mediolani 1480. 4. ut notavit Beughemius in incunabilis typographiæ, qui etiâ Æsopi fabulas à *Laur. Vallæ* ante Aldum latine versas memorat, quæ tamen ab Aldina illa collectione non nihil differunt: ne in præsentem dicam de fabulis Æsopi in latinum sermonem versis ab *Omni bono Leonicensi* ad Franciscum Gonzagam, quas MSS. habuit

buit Naudæus teste Labbæo Bibl. nov. MSS. p. 233. Cæterum qvales ab Æsopo ipso profectæ vel scriptæ sunt (si ullas unquam scripsit fabulas) neque in altera illa neque in hac collectione reperiri, viris eruditis jampridem est pervasum. Et hanc quidem valde credibile est eundem auctorem agnoscere *Planudem* Monachum * CPolitanum, qvi annis ab hinc trecentis vitam Æsopi composuit. Neque alia multorum fuit sententia jam medio sæculo decimo sexto, ut docet Michaël Neander Erotem. Hebraic. p. 560. Idem senserunt Gesnerus in Bibl. & Henricus Stephanus qvi Æsopiarum fabularum auctoritatem negligit in Thesauro Græcæ lingvæ. Neveletus in præfat. Franc. Vavassor p. 21. de ludicra dictione, & nostrâ ætate Viri clarissimi Bentlejus in diss. de Æsopi fabulis, & Baylius in Lexico. Neque in ullo codice MSto qvi ætatem Planudis excedat hætenus fabulæ illæ sunt repertæ, & majus examen requirit qvòd de codice MSto Isaaci Vossii 500. annorum legas apud Car. Boylium in examine dissertationis Bentlejanæ p. 266. Unde Æsopiarum fabellarum Græcam farraginem qvi fecit, pro auctore probato Græcæ lingvæ frustra obtrudi monet Gatakerus c. 30. & 23. de stylo N. T. Prætereo qvòd observatum est in fabula 145. laudari dictum Jacobi IV. 6. vel 1. Petr. V. 6. (uti fab. 288. in collectione à Neveleto editâ verba Joh. I. 21.) & qvòd fabula 75. verbotenus repetita est ex Aphthonii fabula sextâ, qvemadmodum fabula 4. refert paraphrasin fabulæ 284. collectionis Neveleti. Hæc collectio fabularum Planudæ post Aldinam editionem frequentissime una cum vita Æsopi à Planude scripta lucem aspexit Græcè quidem Basileæ apud Frobenium 1521. & 1550. 8. & Paris. 1546. 4. apud Rob. Stephanum qvæ perqvam nitida est editio. *Græce & Latine* Basil. 1518. 1538. 1544. & Antwerp. apud Platin. 1560. 8. Tum forma minore ibid. 1574. Paris. 1549. ex officina Arnoldi Birckmanni tum apud Benedictum Prævotium & Basileæ apud hæredes Nic. Brylingerii 1574. cum Gabriæ fabulis, Homeri Batrachomyomachia, Hippocratis jurejurando, Musæo, Agapeto, Galeomyomachia & aliis qvibusdam. In laudata *Neveleti* collectione fabularum cum ejus notis, Heidelb. 1610. & 1660. 8. Exstat & editio Græcolatina Londinensis cum Batrachomyomachia

* Clarus fuit circa A. C. 1350. Vide qvæ infra Libro V. Clariss. Montfauconius in Diario Italico memorat Codicem MS. Grammaticæ Planudis in cujus extremo notatur annus mundi è computo Græcorum 6849. Deme 5508. & habes Annum CHRISTI 1341. Idem Montfauconius pollicetur se editurum esse è Codice MS. Monasterii S. Mariæ Florentiæ Vitam Æsopi cum fabulis qvales ante Planudem ferebantur, Stylo *χρδαίνω* Planudem enim fabulas quasdam omisisse, & longe diverso stylo suo qvæmore Vitam fabulasqve conscripsisse. In illo Codice incipit: *Βίος τῶ πανταυμάστῃ Αἰσώπῳ. Οὐ κατὰ πάντα τὸν βίον βιωφελές αἶσος ἦν Αἰσώπῳ.*

chia & aliis nonnullis Lond. 1657. 8. Tum Sexaginta fabulæ Æsopi selectæ una cum versione, paraphrasi & scholiis *Georgii Sylvani* Lond. 1685. 12. Mythologia Æsopi & Gabriæ, ac tabula Cebetis. Lond. 1682. 12. Præterea Oxonii *A. Alsop* è Collegio Corporis Christi typis Scheldonianis A. 1698. 8. vulgavit fabularum Æsopicarum delectum, in quibus occurrunt Græcæ CLVIII. rescisis (ne usum restringerent) *ἐπισυναγισ*, recensitæ ad fidem editionis nitidissimæ Rob. Stephani, nec non Westmonasteriensis & Fro-nensis, præsertim vero Neveleti, collatæ cum MS. If. Vosii & binis codicibus Bibl. Bodlejanæ: Quas excipiunt fabulæ Hebraicæ X. è libro fabularum Venet. 1545. 8. * excuso excerpta, denique Arabicæ Locmanni totidem, ex editione Erpeniana. Singulis Metaphrasis Poëtica latina subiecta est è Phædro, Avieno, Faërno, & qui Locmanno operam impendit Tan. Fabro. Denique Historiarum fabellarumque delectus novus Græce & latine cum notis editus est Lond. 1701. 8.

XII. E veteribus latinis fabulas Æsopiarum exemplo composuere versu quidem Jambico *Phædrus*, & ante Phædrum fortassis *C. Cilnius Melissus* libertus Mæcenatis, vide Nic. Heinsium ad Ovidii IV. 16. 30. è *Ponto Elegis Festus Avienus* & alter sine nomine vulgatus tum ab aliis tum à Neveleti, & viris doctis quibusdam laudatus sub nomine *Accii* vel *Romuli* si-ve ** *Romali* vel denique *Salonis* aut *Bernardi*. De his dictum à me est in Bibliotheca latina. Prosa latina Æsopi fabulas scribi à Polybio suo nolens voluisse videtur Seneca in consolatione ad eum scripta c. 27. *Non audeo te usque eo producere ut fabellas quoque & Æsopos logos intentatum Romanis ingeniis opus solita tibi venustate connectas*. De prosa non de versibus loqui Senecam colligo è verbo *connectas* & quod. c. 30. ejusdem consolationis Seneca Polybium laudat quod utriuslibet auctoris carmina ita resolverit, ut quamvis structura illorum recesserit, permaneant tamen gratia. *Sic enim illa ex alia lingua in aliam transulisti, ut quod difficillimum erat, omnes virtutes in alienam te orationem secuta sint*. Non mirum igitur quod *intentatum Romanis ingeniis opus* vocavit Seneca, quod neque Phædrus neque alius quisquam ante id tempus fecerat, fecit autem post illa tempora *Julius Titianus* Rhetor, à quo *Æsopiam Trimetriam* hoc est, ut ego conjicio fabulas Babriæ græcis Choliambis scriptas, proſario sermone latino expressas testatur Aufonius Epistola 16. ad Probum.

H h h

Apo-

* Vide Bartoloccium Bibl. Rabbin. T. I. p. 98. ubi notat Æsopi fabulas (non integras) versas Arabicæ & inde Hebraicæ ab Anonymo.

** H. Bebelius Epistolâ, qui auctores legendi sint ad eloquentiam comparandam Argent. 1513. 4. Æsopus -- uti etiam Quintiliano visum est, jucundus esset pueris, verum à Romulo quodam Grammatico, ut dicitur, translatus est in carmen, nulla Venere & lepore, Musis scilicet & Gratiis repugnantibus, ubi puritas quoque verborum desideratur.

*Apologos en misit tibi
Ab usque Rbeni limite
Ausonius nomen Italum
Præceptor Augusti tui
Æsopiam trimetrium
Quam vertit exili stylo
Pedestre concinnans opus
Fandi Titianus artifex.*

Alia hujus Titiani scripta breviter perstringit Jacobus Sirmondus ad Sidonium p. II.

XIII. De fabulis *Pilpæi* five de antiquissimo libro fabulari Indorum *Kelila Va Dimma*, dicendi infra locus erit libro V. ubi de scriptis Simeonis Sethi, qui librum illum Græce vertisse dicitur, agam. Septentrionalibus celebratur *Edda* Snorronis Sturlesonii A. 1215. Islandice scripta & à Petro Joh. Resenio illustrata Hafniæ 1665. 4. Germanis Anonymus sub Friderico II. clarus, quem edidit illustravitque Jo. Georgius Schertz* Argentorat. 1706. 4. Inter Arabes non obscurus liber *Al-Amthal* five fabularum *Locmanni*, quem propterea cum *Æsopo* nostro viri nonnulli eruditi confuderunt. Vide Hottingeri Hist. Oriental. p. 68. seq. Jac. Golium ad Grammaticam Erpenii p. 189. Joh. Molleri Homonymoscopiam p. 252. Maraccium ad Alcorani Suram XXXI. Stephani Clerici *Quæstiones* p. 325. seq. & Huetium de fabulis Romanensibus p. 11. Bartholomæo tamen Herbeloto aliud videtur, quem adibis in Bibliotheca Orientali vocabulo *Locman*. p. 517. vel si ea ad manus non sit, Clarissimum Neocorum in Bibliotheca novorum libror. A. 1697. p. 451. seq. Prodiere fabulæ *Locmanni*, ** quæ eodem Herbeloto judice longè recentius ab aliquo ex *Locmanni* (quem Davidis Regis æqualem *** fuisse putat, alii *Josia* Regis Judæ)

* Vide Nova litterar. Hamburg. A. 1706. p. 345.

** Aliud opus est de quo Kircherus T. 2. Oedipi part. 1. p. 39. seq. *Alter Arabum auctor*, quæ elegantissimum fabularum opusculum condidit, est *Locman sapiens*, cujus in Alcorano suo meminit Muhamed, patria ut ajunt Persa, gente vero & religione Judeus, quæ uti corporis deformitate animique & ingenii pulchritudine atque amantitate *Æsopo* fuit simillimus, ita eodem quoque tempore videretur fixisse, regnante scil. Cosroë septimo ante Darium Persarum Imp. tantamque apud suos sapientia famam esse consecutus, ut indicaturi aliquem alterius institutione & consilio non indigere, dicere soleant, non est necesse docere *Locmannum*. Hic itaque ingens volumen quod hodie adhuc in Bibl. Vaticana continetur conscripsit, in quo mira eruditione per ingeniosos animalium actiones mores hominum, Regum gesta, corruptos Reip. mores aliisque ad civilem vitam necessaria docite eleganter & jucunde describit.

*** Confer Abulpharagium p. 33. Non defuerunt qui *Assaphum* Prophetam, Davidis itidem æqua-

dæ) traditis sermonibus digestæ fuerunt, Arabicè cum versione *Tho. Erpenii* Lugd. Bat. 1615. 8. qvii in præfat. testatur hunc Locmannum ab Arabibus, & natione Persam & religione Judæum haberi. Repetita editio A. 1636. & 1656. ad calcem Grammaticæ Arab. Erpenii. Decem fabulæ Arabicè exhibentur ab A. Alsop. in suo fabularum delectu, Oxon. 1698. 8. Octo & decem fabulas Locmannianas eleganti carmine Jambico latino ornavit *Tanaquillus Faber* in cujus Epistolis præmissa singulis Erpenii versione leguntur Tomo primo p. 268. sq. Salmur. 1674. 4. & separatim prodierant ibidem 1673. 12. Fuit & alius Locmannus junior cui sapientiam datam à Deo traditur in cap. XXXI. Alcorani. Confer Pocockii notas ad Abulfaragium p. 36. Locmanni nomen cum Alemane confundunt Christianus Ravius in verbis ab Hottingero p. 13. Hist. Or. productis & Jobus Ludolfus ad. Hist. Æthiopicam p. 53.

XIV. E recentioribus latine fabulas scripserunt vario versus genere qvidem 1.) *Gabriel Faërnus* Cremonensis, ingenii versuumque elegantia alter qvidam veluti Phædrus, Rom. 1564. 4. Antwerp. apud Plantinum, forma minore: & cum præf. Joh. Casellii Rostoch. 1569. 8. tum Lugd. Bat. 1600. Lips. 1618. 8. Lond. 1672. 8. Bruxell. 1682. 8. & Hamburgi in Mythologia Metrica curante exoptatissimo socero meo Johanne Schultze edita 1698. 8. Easdem Faërne * Fabulas, versibus Gallicis expressit Carolus Perraultus Paris. 1699. qvi Phædrum à Faërno ne visum qvidem nedum exscriptum aut suppressum observat. 2.) *Pantaleon Candidus* Austriacus. Francof. 1604. & Hamburgi in eadem Mythologia Metrica. 3.) *Caspar Barthius* fabularum Æsopiar. libris qvinque. Francof. 1623. 8. Hosce magno numero sequuntur *Hieronymus Osius* Witteb. 1564. & emendatius Francof. 1574. *Lucas Lossius* Argent. 1575. *Carolus Utenhovius* Francof. 1615. *Johannes Posthius* Germersheimius qvi fabulis prosà à se editis *epimythia* singula subjecit disticho vel tetrasticho comprehensa Francof. 1566. qvæ parte 2. ejus poematum Lib. III. Sylvarum p. 170. seq. repetuntur & cum Epimythiis *Hartmanni Supperi* Norici insertæ sunt etiam Mythologiæ metricæ à laudato socero meo editæ Hamb. 1698. 8. In eadem præter *Georgii Sabini* nonnullas habentur etiam fabulæ versu vulgatæ à *Joh. Baptista Arigonio*, *M. Antonio Fiducio Ulinensi*, *Alexandro Paulino*, *Leonbarto Goricio Carga*, *Francisco Amulio* & *Jano Dominico Canciano*, qvæ junctim

H h h 2

lu-

æqualem, propter nonnullam nominis convenientiam confunderent cum nostro Æsopo Absurde profecto, ut variis argumentis demonstrat Joh. Jacobus Schudt in Compendio Hist. Judaicæ p. 88.

* De hoc Faërno vide Gaddium de scriptoribus non Ecclesiasticis T. I. p. 191. & Teissierum ad elogia Thuanæ A. 1561. qvi Faërno emortualis fuit.

lucem adspexerant Venetiis 1592. Non contemnenda collectio nova fabularum fieri posset ex poematis *Job*, *Commirii* (qvi diem obiit die XXV. Decembr. A. 1702.) & aliorum, qvi nostra ætate cum laude in hoc genere scribendi versati sunt.

Prosa latina præter *Rimicium*, *Laur. Vallam* & *Omnibonum Leonicensem*, de qvibus paulo antememini, fabulas scripsit *Poggius Florentinus* in facetiis Argentor. 1513. fol. *Laurentius Abstemius Maceratenfis* in hecatomythio five fabulis ducentis scriptis ad Octavianum Ubaldinum comitem Mercatelli Argent. 1522. Heidelberg. 1610. 1660. 8vo. *Joachimus Camerarius* Anno 1539. primum, deinde Anno 1564. & Lipsiæ Anno 1570. qvæ plenissima & elegantissima est editio. *Christianus* vero *Daumius* fabulis Camerarianis selectis qvas Lipsiæ 1689. 8. recudi fecit, addidit notulas in qvibus loca scriptorum veterum recentiumqve, in qvibus fabulæ eadem perstringuntur vel exponuntur. Varios qvoqve fabulas congesserat *Martinus Dorpius*, *Gvilelmi Goudani*, *Hadriani Barlandi*, *Gvिल्helmi Hermannii* ex *Aniano* (*Avieno*) *Erasmi* in *Chiliadibus*, *Abstemii* & aliorum. Lipsi. 1532.

XV. *Hebraicam* versionem fabularum *Æsopi* sed ineditam memorat *Plantavitius Bibl. Rabbin.* p. 571. De edita fabularum collectione *Hebraica* dixi paulo ante §. 12. cui utpote ab instituto nostro alieniora adjicere nolo *R. Isaaci ben Salamonis* (A. 1268. defuncti) proverbia & apologos antiquorum, rhythmis five versibus conscriptos. At *R. Barachia Nikdani* liber neutiqvam prætereundus, inscriptus parabola vulpium, qvas cum latina *Melch. Henelii Jesu focii* translatione excusas evolvi. Pragæ 1661. 8. Tum fabulæ *Varios*, Constantin. 1517. 4.

Italice vitam *Æsopi* & fabulas transtulit *Julius Landi* & *Bentivolus*, pluries excusas Venetiis, ut præteream *Francisci de Tупpo* vitam *Æsopicam* fabulasqve *Italice* translatas additis allegoriis, Aqvila 1493. fol. *Angeli Firenzuole* Colloquia animalium &c. qvæ ex *Italico Gallice* etiam exstant Lugd. 1656. 16.

Gallica prosa *Job*, *Balduinus* Paris. 1627. fol. & ab eo tempore sapissime variis in locis. Sed & hujus versio cum iconibus & moralibus observationibus novissime iterum typis exscripta est Amstelodami 1700. 12. Post *Balduinum* *Antonius Fureterius* prosa Paris. 1694. Bruxellis 1695, * 12. & versu *Johannes de la Fontaine*, qvi suo ex ingenio qvam plurimas novas adjunxit vel ex aliis veteribus repetiit IV. Volum. Paris. 1678. 12. Prætereo fabulas obvias *Comiciis* in *dramatibus* de *Æsopo*, qvæ *Gallice* ediderunt *Nobilius*

* Titulus libri: *Esopé en belle humeur*. Prodiit etiam hic *Gallicus* *Æsopus* cum *Germanica* versione, additis selectis *Fontani* fabulis, & *Gallica* translatione fabularum *Pilpæi* 1707. 12. Hamb. apud *Benjamin Schiller*.

bilius Paris. 1691. aliiqve. *Versibus Gallicis fabulas Æsopias expresit etiam pridem *Ægidius* quidam *Corrozetus* Paris. 1548. forma minore. Sed & *Tetrastichis*, incertus auctor Paris. 1678. 12. apud Cramoisiū. Confer *Ephemerides* Paris. ejus anni p. 347.

Anglica Metaphrasi Poëtica *Joh. Ogilby*, five *Oglebius* eqves Lond. 1651. 8. 1673. fol. Prodierunt & *Anglica* prosa è Gallico *Joh. Balduini* 1702. & 1704. 8. (cui editioni præfixa vita Æsopi è Gallico *Meziriaci* Anglice translata) tum in præclaro opere fabularum undiqve singulari studio collectarum à *Rogério Estrangio*. Lond. 1692. 1699. fol. 2. Volum. Exstat præterea nova fabularum centuria edita sub titulo *Æsop naturalized and exposed to the publick view in his own and dress, by Way of essay on 100. fables.* A. 1703. 12.

Hispanicè quoque viderunt lucem *Madrit.* 1621. 8. & plus simplici vice *Belgicè*.

Hungaricè, *Vindobonæ*, 1536. *Danicam* versionem civis cujusdam *Hafniensis Hermannii Weigeri* Lubec. 1555. 4. memorat egregius Vir *Juvenis Joh. Christophorus Wolfius Wernigerodensis* in erudita diatriba de *Mythica moralia tradendi ratione* novantiqva *Witemb.* 1704.

Germanicè XVI. Æsopi fabulas transtulit *D. Martinus Lutherus* noster, perquam utile ejusmodi scribendi genus esse existimans, licet à *Melanchthone* ad reliqvas transferendas invitatus, propter alia negotia rem perficere non potuit. Cæterum *Gotfridi Arnoldi*, *Melanchthonem* eo nomine perstringentis acumen *Tom. 2. historię* sive potius apologię hæresium p. 107. b. non magis credo lectori cordato se probabit, quam quod Pontificii quidam *Lutherum* arguunt quod sacras literas non majoris habuerit quam fabulas Æsopi. Hanc quidem calumniam retudit singulari scripto A. 1701. Rev. D. *Georg. Henr. Gœzius Lubecensium Antistes* dignissimus: at *Hosium* non pudit lib. 3. de auctoritate S. Scripturæ contra *Brentium* p. 271. suffragio suo comprobare *Wolfgangi Hermannii* vocem, affirmantis, Scripturas si desit Ecclesiæ auctoritas, tantum valere quantum fabulæ Æsopi. Has porro post *D. Lutherum* *Germanicè* vertierunt *Joh. Mathesius*, *Nathan Chytræus*, & versu *Burchardus Waldis*. Vide *Martini Lipenii Bibliothecam Philosophicam & pandectas Brandenburgicas Christophori Heidenreichii*.

Denique Fabulæ Æsopi *Græco-Barbaro* quoque idiomate editæ sunt *Venetis* A. 1603. & 1644. 8vo. quibus subinde in *Glossario* suo *græco* utitur *Cangius*, merito addubitans utrum versio illa *Græco-Barbara* auctorem agnoscat *Simeonem Gabasilam*, licet hic *Martino Crusio* promiserat

H h h 3

fe

* Vide *Ephemerides* Paris. 1690. p. 482.

se Æsopi fabulas vel Isocratis orationes quasdam sermone vulgari Græco interpretaturum. Consule Crusii Turcogræciam p. 461.

CAPUT X.

De Epistolis quæ ad PHALARIDEM referuntur, ac de aliis Epistolarum græcarum scriptoribus.

De Epistolis Græcis editis scriptorum non Ecclesiasticorum, Æliani. §. 28. Æneæ Gazæi. 29. Æschini. 6. & 15. Æschini Socratici. 35. Alciphronis. 25. Alexandri M. 17. Amasidis Egypti R. 33. Anacharsidis. 22. Antisthenis. 35. Apollonii Tyanensis. II. Aristaneti. 49. Aristippi. 35. Aristotelis. 17. 39. Artaxerxis Regis. 18. M. Bruti. 10. Chionis. 4. Claudii Imp. II. Cratetis Cynici. 21. Democriti. 18. Demosthenis. 15. Dindimi Regis Bragmanorum. 17. Diogenis Cynici. 20. Dionis. 16. Dionysii 31. Epimenidis. 18. (in notis.) Euripidis. 23. Galli Cæsaris. 12. 27. Garmi Regis Babyl. II. Heracliti. 19. Hippocatis, Abderitarum & Coorum ad Hippocratem &c. 18. 38. Hyssanis. 18. Isocratis. 7. Juliani Imp. 12. 27. Libanii. 3. Luciani. 41. Lucilli. 35. Lysidis. 32. Megethii. 30. Melisse. 24. Musonii Philosophi. II. 33. Myie. 24. Nucilli. 36. Peti. 18. Phadri Socratici. 35. Phalaridis. I. Pherecydis. 18. (in notis.) Philippi Regis Maced. 17. Philostrati. 26. Phraote Indorum Regis. II. Pittaci Mitylenæi. 18. Platonis. 16. 35. 39. Procopii Gazæi. 30. Pythagoræ. 9. Simonis coriarii. 35. Socratis & Socraticorum. ibid. Solonis. 18. Synesii. 14. Telaugis. 18. -Thaletis. ibid. in notis. Theanûs. 24. Themistoclis. 34. Theophylacti Simocate. 27. Thome Magistri. 50. Titi Vesp. II. Magni Turci 36. Xenophontis. 35.

De Epistolis Græcis scriptorum præcipuorum Ecclesiasticorum. Basilii M. 4. 42. Job. Chrysostomi. 43. Cyrilli Alex. 45. Isidori Pelusiote. 44. Gregorii Naz. 42. Nili. 47. Photii. 48. Theodoriti. 46. Theophylacti Bulgar. 49.

Libanii sive Procli sive Theonis Characteres Epistolici. 13.

Collectiones Variæ Epistolarum: Græca Aldi Manutii & Græcolatina Jac. Cujacii incerta fide adscripta. 2. — 33. Græca H. Stephani. 3. alia Parisiensis & tertia Commeliniana. 38. Græcolatina Barthol. Justopolitani. I. Joachimi Camerarii. 38. Eilhardi Lubini, sive Commeliniana. ibid. Latina Gilberti Cognati & Job. Buchleri. 36. Epistole Procerum Mundi. 17. 37. Epistole Cynicæ. 21. Anglica collectio Savagii. I.

Epistole quædam Græcæ ineditæ. 50. & deperditæ. 41.